

Orde van dienst en overweging - 10 maart 2024

*Viering van Schrift en Tafel
in De Duif en via Zoom*

Voorganger: Catrinus Mak
Lector: Yvonne van der Meer
Piano: Irina Ursu-Antonova

Openingsgebed

Onnoembare,
Wij bidden om de kracht van uw Geest in ons hart
Wij keren terug bij onszelf
en alles wat ons ter harte gaat in deze wereld.
Wij worden stil om ons hart te openen
voor schepping en creativiteit,
voor de stralen van licht en de klank van liefde.
Schud ons los uit de verkramping van strijd en onrust.
Maak onze adem weer tot levensadem
en tot bron van moed en zeker weten.
Geef ons de levende woorden van uw schrift
ter herkenning en om opnieuw ontmoeting aan te gaan.
Amen.

Lied: De tafel der armen

H.Oosterhuis/A.Oomen

Wat in stilte bloeit, in de luwte van tuinen,
onder de hete zon, op de akker,
heeft Hij bestemd voor de tafel der armen.

Aardekracht, zonkracht is Hij, licht in mensen,
dat wij elkaar verblijden en doen leven,
brood van genade worden, wijn van eeuwig leven.

Maar wie niets hebben, wie zal hen hieraan deel geven?
En die in weelde zwelgen en van niets weten,
wie zal hen naar gerechtigheid doen verlangen?

Aanschijn der aarde, wie zal jou vernieuwen?
Hij die alles zal zijn in allen, heeft ons bestemd om
aarde, jouw aanschijn te vernieuwen.

Welkom en inleiding

Goedemorgen allemaal, van harte welkom in deze viering in de Oecumenische basisgemeenschap de Duif. Welkom voor de mensen thuis of via you tube aan ons gekoppeld, maar zeker ook mensen die de moeite hebben genomen hier in persoon aanwezig te zijn.

Op deze zondag in de 40 dagen tijd, horen we van de wonderbaarlijke broodvermenigvuldiging. Dat is niet uit exodus, maar wordt in het evangelie van Johannes verteld. En Paulus voegt eraan toe: we zijn geen slaven meer, maar kinderen van God. Ik heb de lading proberen te dekken met als titel: het wonder van het delen. We delen deze kerkruimte, we delen het bevlogen zijn, levenswijsheid en het nieuw verbinden aan het leven. Laten we nu bidden om stil te staan bij onszelf en de Eeuwige.

Gebed

Hier op deze bijzondere en tegelijk gewone plek, sluiten we onze ogen om naar binnen te gaan met onze aandacht. Ogen die wellicht druk bezig zijn geweest met rondkijken, kijken naar schermen, kijken of alles wel veilig is. God, zegen onze ogen, maak ze zacht. Maak ze als van een kijkend kind. U die genoemd wordt Wezer, die er is en zijn zal, en die gelijk ons uitnodigt te zijn wie we zijn, te worden wie we zijn, wek onze zachtheid weer, dat we zien wat is. En uw licht en liefde doorgeven aan de wereld.

Lied: Voor de zevende dag

H.Oosterhuis/A.Oomen

1.koor 2.allen

Wek mijn zachtheid weer.

Geef mij terug de ogen van een kind.

Dat ik zie wat is.

En mij toevertrouw.

En het licht niet haat

Eerste lezing: Johannes 6:1-15

Het teken van het brood

Daarna ging Jezus naar de overkant van het Meer van Galilea (ook wel het Meer van Tiberias genoemd). Een grote menigte mensen volgde Hem, omdat ze gezien hadden welke tekenen Hij bij zieken verrichtte. Jezus ging de berg op, en ging daar met zijn leerlingen zitten. Het was kort voor het Joodse Pesach feest.

Toen Jezus om zich heen keek en zag dat die menigte naar Hem toe kwam, vroeg Hij aan Filippus: 'Waar kunnen we brood kopen om deze mensen te eten te geven?' Hij vroeg dat om Filippus op de proef te stellen, want zelf wist Hij al wat Hij zou gaan doen. Filippus antwoordde: 'Zelfs tweehonderd denariën zou niet voldoende zijn om iedereen een klein stukje brood te geven.'

Een van de leerlingen, Andreas, de broer van Simon Petrus, zei:

'Er is hier wel een jongen met vijf gerstebroden en twee vissen – maar wat hebben we daaraan voor zoveel mensen?' Jezus zei: 'Laat iedereen gaan zitten.' Er was daar veel gras, en ze gingen zitten; er waren ongeveer vijfduizend mensen. Jezus nam de broden, sprak het dankgebed uit en verdeelde het brood onder de mensen die er zaten. Hij gaf hun ook vis, zo veel als ze wilden. Toen iedereen volop gegeten had zei Hij tegen zijn leerlingen: 'Verzamel nu de overgebleven stukken brood, zodat er niets verloren gaat.'

Dat deden ze en ze vulden twaalf manden met wat overgebleven was van de vijf gerstebroden die men had gegeten. Toen de mensen het teken zagen dat Hij verricht had, zeiden ze: 'Hij moet wel de profeet zijn die in de wereld zou komen.'

Jezus begreep dat ze Hem wilden dwingen mee te gaan, om Hem dan tot koning uit te roepen. Daarom trok Hij zich terug op de berg, alleen.

Lied: Hore mijn oor*Juut Meijer / Tom Löwenthal*

Hore mijn oor het ongehoorde,
dat ik bedacht ben op wat ik zie,

onze monden dat zij vrede roepen,
onze handen dat zij troosten.

Dan zullen mijn voeten gaan waar liefde is,
mijn hart overvloeien van vreugde.

Tweede lezing: Galaten 4:1-7

Ik bedoel dit: Zolang een erfgenaam onmondig is, verschilt hij in niets van een slaaf, ook al is hij reeds de eigenaar van alles. Hij staat onder voogdij en toezicht tot het door zijn vader vastgestelde tijdstip is gekomen.

Op dezelfde manier waren ook wij, toen we nog onmondig waren, als slaaf onderworpen aan de machten van de wereld. Maar toen de bestemde tijd gekomen was, zond God zijn Zoon, geboren uit een vrouw en onderworpen aan de wet, om ons, die aan de wet onderworpen waren, vrij te kopen opdat wij als kind aangenomen zouden worden.

En omdat u zijn kinderen bent, heeft God in ons hart de Geest van zijn Zoon gezonden, die 'Abba, Vader' roept. U bent nu dus geen slaven meer, maar kinderen en als zodanig erfgenamen, dankzij God.

Lied: Om vrijheid*H.Oosterhuis / B.Huijbers*

1. Koor 2. Allen

Als vrijheid was wat vrijheid lijkt,
wij waren de mensen niet die wij nu angstig zijn-
wij zaaiden bronnen uit in de woestijn,
wij oogstten zeeën zonder te vervaren. (2x)

Allen:

Wij, tussen moed en wanhoop. Waarom weten
wij wel wat leven is, maar leven niet?
Soms gaan wij op de vleugels van een lied
en durven onze zwaartekracht vergeten.

Koor:

Verlangen, pijn van onbekende duur:
turen de verte in, niet kunnen laten
een stad te zien, een tuin, doorschijnend water -
dan valt de nacht over het middaguur.

Maar voorgevoel van liefde duurt het langst,
heugenis aan het woord in den beginne,
licht, ongebroken valt het bij ons binnen.
Even zijn wij ontkomen aan de angst.

Allen:

Als vrijheid was wat vrijheid lijkt, wij waren de mensen niet die wij nog angstig zijn- wij zouden niet meer vluchten voor de pijn, en voor de grootste liefde niet vervaren. (2x)

Overweging

Lieve mensen,

Er zei iemand goedemorgen in de trein. Zonder verder op te kijken, pakte ik mijn ov-chipkaart... want weldra zou de conducteur ernaar vragen.

Deze zinnen bedacht ik al 30 jaar geleden, toen ik veel met de trein reisde, omdat ik geen auto had. Er waren toen nog geen mensen die lange privé gesprekken in het openbaar vervoer hadden via hun mobiele telefoons.

Wat is daar erg aan? Het is niet prettig indirect te horen dat het die persoon niet boeit dat jij ook in die coupé zit. Dat hij of zij eigenlijk hij iets van doen heeft met anderen in die coupe. Dat je samen bent tot op zekere hoogte. Je deelt die coupe. We delen de aarde.

5 broden en 2 vissen

Wel, nu zijn we eindelijk aangeland bij het thema, het wonder van het delen. Behalve dat het natuurlijk een groot wonder is dat Jezus van 5 broden en 2 vissen zoveel eten weet te maken, is er nog iets verborgen in het verhaal. Dat zijn de getallen 5, 2 en 12. Het eten waarmee alles begint, telt samen 7 het aantal manden dat overblijft, telt 12. $3 + 4 = 7$, $3 * 4 = 12$. Op catechisatie werd mij verteld: Dit zijn niet zomaar getallen, 7 en 12 symboliseert dat het goddelijke en menselijke samen zijn.

3 is de heilige 3 eenheid, God, zoon en Geest, 4 staat voor de 4 windstreken van de aarde, ofwel alle volkeren.

Als God en mensen samenvallen, dan wordt het "Uw wil geschiedde". 7 was al samen, maar doordat Jezus het Goddelijke vermenigvuldigde onder de mensen, werd het 12.

Zo heb je de 12 apostelen en de 12 stammen van Israël. Bij zeven heb je 7 dagen van de schepping.

Levende bibliotheek

We hadden er inspirerende gesprekken over, maandagavond. Als blijkt dat er gedeeld kan worden, leven we erdoor op. Iemand doet mee aan het project levende bibliotheek.

Daarin wordt een levensverhaal van iemand gebruikt om iemand anders te ondersteunen. Hoe ben ik omgegaan met het verlies van mijn vrouw, hoe redde ik het om uit mijn alcoholverslaving te komen. Dat soort thema's. Geen boek, maar het levende verhaal van iemand. Een Bijbelverhaal in het heden zou je het misschien kunnen noemen.

Iemand anders vertelde mij al eerder, dat hij nog steeds verrast wordt door de Vietnamese bootvluchtelingen. Zijn ouders ving hen begin jaren tachtig op en haalden hen in huis. Het bijzondere was dat zijn ouders deze vluchtelingen niet bedolven onder adviezen voor wat ze vooral wel en niet moesten doen, maar dat ze eerst eens keken wie, welke mens ze eigenlijk in huis gehaald hadden. En dat ze pas daarna hier en daar af en toe een advies gaven. Dat werd snel bekend. En ze hebben zo gezorgd, dat zij zich echt thuis gingen voelen in Nederland. En lang hebben deze vluchtelingen hun dankbaarheid betoont.

In sommige landen, als je daar op bezoek komt, ook bij arme mensen, wordt er van allesl uit de kast gehaald voor een royaal ontvangst van de gasten. Kunnen wij dat nog? Een

vriendin van mij, verloskundige, ving 2 minderjarige zwangere vluchtelingen op in haar praktijk en adopteerde hen zo ongeveer als haar dochters. En zorgde dat ze hier opleiding en werk kregen en dat ze goede ouders werden.

Tegengif

We kunnen ons terecht zorgen maken over dat veel mensen minder tot delen bereid zijn, dat er van alles instort in onze samenleving, als het bijvoorbeeld gaat om zorg voor mensen die dat hard nodig hebben.

Maar ik denk dat iemand pas echt arm is, als hij of ze weinig of niets meer kan of wil delen.

Wat is het tegengif? Zegt Paulus daar iets over? Hij geeft aan dat de mensen voor de komst van Jezus onderworpen waren aan de wetten van de wereld. Vrij vertaald zegt hij: Met Jezus werd het pas duidelijk en konden we pas begrijpen hoe we Gods liefde als mensen gestalte kunnen geven.

Een klein voorbeeld. Mijn vader was als predikant een voorvechter van acceptatie van homoseksualiteit in de kerk. Bij een gesprek in de kerkraad vroeg dan iemand: Maar dominee, homoseksualiteit is toch niet natuurlijk?! Waarop mijn vader antwoordde: sindsdien aanbidden wij de wetten van de natuur?

Vanuit de natuurlijke aard van mensen, zijn we geneigd te denken: heteroseksualiteit, dat is normaal en alleen dat mag.

Vanuit eeuwenoude gedragspatronen en instincten van de mens, komen de gedachten omhoog zoals: Eerst onze eigen stam, ons eigen volk. Dan roep je ook: Nederland is Vol. Vanuit de angst niet genoeg te eten te hebben of vanuit het idee dat het hebben van nog meer spullen je gelukkig maakt, ontstaat het consumentisme en het vergaren van eindeloze winsten.

Delen maakt dankbaar

Als we kijken hoe we kunnen delen, oefenen we het gestalte geven aan Gods liefde.

Als je uit medemenselijkheid iets geeft aan ander, iets deelt, wat gebeurt er dan? Dan krijg je een bijzonder gevoel. Zoiets hadden we wel op de maandagavond al.

Delen maakt ook dankbaar, zowel voor gever als ontvanger. Dankbaarheid is een onderdeel van Gods liefde. Frits van der Ven, die nu is overleden maar hier jaren kwam, had het over parels tellen. Welke mooie dingen ontvangen we allemaal niet. Je lichaam, dat tot nu toe heeft gemaakt dat je nog leeft, onze Duifgemeenschap en nog veel en veel meer. Die dankbaarheid is een goed medicijn tegen het consumentisme.

Dankbaarheid maakt je rustig en geeft je vreugde. Het is goed voor je hart.

Laten we daar dus vooral mee doorgaan, met delen en uitreiken. In dankbaarheid.

Over een paar weken hebben we als Duiven weer een unieke kans om te delen op de Seidermaaltijd. Ik adviseer je die kans zo mogelijk aan te grijpen.

Verder hebben we als jaardoel voor de collecte stichting Opkikker gekozen.

Misschien is het wel zo, dat zij die delen met elkaar dat ze de liefde van God vermenigvuldigen. De 12 zonen van Jacob deden het, de 12 apostelen deden het. God geve het ons, amen.

Stilte, gevolgd door pianospel door Irina Antonova

Geloofsbelijdenis

Ik zal niet geloven in het recht van de sterkste,
in de taal van wapens, in de macht van de machtigen.
Maar ik wil geloven in het recht van de mens,
in de open hand, in de macht der geweldloosheid.

Ik zal niet geloven in ras of rijkdom,
in voorrechten, in de gevestigde orde.
Maar ik wil geloven dat alle mensen mensen zijn,
dat de orde van het onrecht wanorde is.

Ik zal niet geloven dat ik verdrukking daar kan
bestrijden als ik onrecht hier laat bestaan.
Maar ik wil geloven dat recht één is, hier én daar,
dat ik niet vrij ben zolang er nog één mens slaaf is.

Ik zal niet geloven dat de liefde een begoocheling is,
vriendschap onbetrouwbaar en alle woorden leugens.
Maar ik wil geloven in de liefde die alles verdraagt,
in de weg van mens tot mens,
in een woord dat zegt wat het zegt.

Ik zal niet geloven dat honger en oorlog onvermijdelijk
zijn en de vrede onbereikbaar.
Maar ik wil geloven in de kleine daad,
in de schijnbaar machteloze liefde in de vrede op aarde.

Ik zal niet geloven dat alle moeite tevergeefs is,
dat de dood het einde zal zijn,
maar ik durf te geloven altijd en ondanks alles,
in de nieuwe mens, in Gods eigen droom:
een nieuwe hemel, een nieuwe aarde waar gerechtigheid
zal wonen. Amen.

Collecte

*Om onze wekelijkse vieringen te kunnen houden maakt onze
gemeenschap kosten. In de Duif dragen veel mensen bij door middel
van een periodieke of jaarlijkse bankafschrijving. n bijdrage doen door
de QR-code te scannen met je mobiel. Een standaardbedrag van tien
euro is ingevuld, dat kun je naar eigen inzicht veranderen. Hartelijk
dank voor je gift.*

Jaardoel De Duif

*Jaarlijks kiest de Duifgemeenschap een zogenoemd “jaardoel”. Elke 2^e
zondag per maand wordt gecollecteerd voor dit “externe” doel. Dit jaar is
het doel de Stichting Opkikker die lichtpuntjes biedt aan gezinnen met een
langdurig ziek (jong) gezinslid. Zie ook de achterpagina van dit boekje.
Ook hiervoor geldt: je bijdrage wordt enorm gewaardeerd.*

Dienst van de Tafel

Intenties die werden opgeschreven in het groene boek

Voor de 'zoom-deelnemers' is er de mogelijkheid om een intentie uit te spreken.

Tafelgebed

- V. Toen hebt Gij, God die leeft,
mijn droefheid in vreugde veranderd.
Toen hebt Gij geroepen: o mens,
en niet langer zwegen de stenen.
- A. Wij werden geboren
Gij hebt ons mensen gemaakt, één voor één.
- V. Toen hebt Gij uw naam gegeven: "Ik zal er zijn."
A. Ik zal er zijn zoals brood,
dichtbij als een mens, als een woord.
- V. Toen hebt Gij één van de velen geroepen
en hem gevraagd
of hij licht wilde zijn van uw licht,
of hij mens wilde zijn
zoals Gij de mensen bedoeld hebt.
- A. Hem vieren, zingen en gedenken wij,
Jezus van Nazareth.
- V. Toen hij in zijn uur gekomen was,
toen hij in grote angst was,
heeft hij geroepen, omhoog naar U
en om zich heen gekeken naar alle kanten
en heeft geen helper gevonden.
- A. Toen is hij, uit de geest die in hem was,
overeind gebleven tot het laatste
en heeft roekeloos, zonder bedenken,
het allergeeueste gedaan,
als een mens die onverwoestbaar een mens is.
Hij heeft zichzelf gegeven
als een stem die weerklank zoekt,
als iemand die zijn brood deelt met een ander
en zegt, of niet eens zegt:
dit is mijn lichaam,
zoals een mens zijn beker laat gaan en zegt:
"Hier ben ik,
wil je van mij drinken."
- V. Zijn naam - en wat hij heeft gedaan -
gedenken wij,
om ooit te worden wie hij was: Uw zoon -

om ooit te komen waar hij is: bij U.

- A. Dus nemen wij dit brood
en deze beker
en zoeken naar elkaar
om mens te zijn.

Nodiging, breken en delen van brood en wijn

Ik wil u allen uitnodigen om deel te nemen aan de maaltijd zoals door Jezus is gestart. Hij die kwam in de naam van de Eeuwige en die zijn leven deelde. Vooral met mededogen en liefde. Komt dan, want alles staat gereed. Doe mee met de beweging van Jezus en zijn leerlingen. Om God en menswaardig te leven en te delen.

Lied Scheur de wolken uiteen

H. Oosterhuis / A. Oomen

Scheur de wolken uiteen en kom.
Hier, nu, wees onze God, wie anders?
Niemand anders heeft ons gezocht,
niemand anders heeft zo geroepen
als een verliefde: dit is mijn lichaam,
open mij, eet mij, hier is mijn hart,
drink mijn ziel, hier ben ik, hier ben ik.

Als een verlorene heb je geroepen
en ons hart draaide om, en hoorde.
Waar ben je nu?
Waar bleef je hartstocht?
Ben je niet meer die ene van toen?
(2x)

Voorbeden

Eeuwige, u die zo dichtbij wil zijn dat we u pappa mogen noemen, we danken u dat u met ons mee reist, mee gaat, als een soort super conducteur op onze levensreis.
In deze wereld met zoveel angst en stress, bidden we u om vertrouwen. Dat we durven te delen dingen die van belang zijn, ook al is dat soms lastig te bespreken. Geef ons de moed en het vertrouwen daartoe.

Geef ons de moed, om waar mogelijk, het geweld te laten stoppen.
Verder vragen we u, wees met alle zusters en broeders, die morgen beginnen aan de Ramadan. Dat de inkeer en het delen hen goed doet.

Wij bidden u voor alle gemeenschappen, die samen goede dingen proberen te realiseren, met vallen en opstaan. Zegen hen, want samen is soms zoveel meer mogelijk.
We bidden u ook voor de wereldgemeenschap. Geef moed, wijsheid en vrede.
Bidden we dan samen de Armeense versie van het Onze Vader.

Onze Vader *(Armeense versie)*

Bron van Zijn, die ik ontmoet in wat mij ontroert.
Ik geef u een naam opdat ik U een plaats kan geven
in mijn leven.
Bundel Uw licht in mij. Maak het nuttig.
Vestig Uw rijk van eenheid nu.
Uw enige verlangen handelt dan samen met dat van ons.
Geef ons wat we elke dag nodig hebben aan brood en inzicht.
Maak los de koorden van fouten,
die ons vastbinden aan het verleden,
zoals wij ook anderen hun misstappen vergeven.
Laat oppervlakkige dingen ons niet misleiden,
want uit U wordt de al werkzame wil geboren.
De levende kracht om te handelen,
het lied dat alles verfraait
en dat zich van eeuw tot eeuw vernieuwt.

Activiteiten en informatie voor de komende periode

Zie ook de achterpagina van dit liturgieboekje.

Lied: Van de een en de and

H.Oosterhuis/A.Oomen

Voordat ik bomen zag,
de hazelaar in bloei, in kou,
de steeneik, de kastanje,
zag ik jou. (2x)

Mijn zusje, mijn geliefde,
mijn verre vriend mijn hart is aan.
Mijn naastetje, wat heb ik jou,
wat heb jij mij gedaan?

Voordat de zee mij riep,
haar spiegel, tij en tegentij,
de poolster, de windstille,
riep jij mij.

Ik kocht een fluit, ik floot
een sluier om je heen van vuur,
een lichaam meer,
tegen de lange duur.

Als ik ooit komen zou
waar bronnen zijn, bauxiet,
een paar gewiekster woorden dan dit:
ben jij daar?

Mijn zusje, mijn geliefde,
mijn verre vriend mijn hart is aan.
Mijn naastetje, wat heb ik jou,
wat heb jij mij gedaan?

Voordat ik bomen zag,
de hazelaar in bloei, in kou,
de steeneik, de kastanje,
zag ik jou.

Zegenbede

Ik nodig je uit te gaan staan om samen de zegen te ontvangen.
Vader in de hemel, tegen wie wij pappa mogen zeggen, blijf ons dragen met uw liefde,
zodat wij uw licht en liefde delen in deze wereld. Amen

*De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan De Nieuwe Bijbelvertaling © Nederlands
Bijbelgenootschap 2004.*

© Oecumenische basisgemeente De Duif, Amsterdam – www.deduif.net - info@deduif.net

Deze tekst is bedoeld voor persoonlijk, niet-commercieel gebruik, zoals voor studiedoeleinden.

Elke vorm van herpublicatie van (een deel van) de inhoud van deze tekst zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de maker is verboden.